

Forslag til forespørgselsdebat om hvordan man kan forbedre muligheder for råstofudvinding for vores land og hjemmehørende i Grønland?

(Inatsisartut medlem, Mariane Paviasen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Råstoffer og Justitsområdet)

1. behandling

Overtagelse af råstofområdet i 2010 var under stærke forventninger til, at Grønland havde potentiale til et større olieeventyr.

Det lykkedes også at tiltrække alle de store multinationale olieselskaber, men manglende resultater har gjort, at de alle har forladt Grønlandsk farvand og fokuseret på andre mere rentable områder. Dette har Naalakkersuisut draget konsekvensen af og fokuserer nu på mineralområdet og den grønne energi.

Det er derfor vigtigt for Naalakkersuisut, at vi nu stopper op og tager den nødvendige dialog om, hvad vi forventer af Grønlands fremtidige mineraleventyr. Naalakkersuisut tager derfor imod denne mulighed for her i salen at høre om alle partiernes forventninger og håb for fremtidens råstofbranche.

Det er Naalakkersuisut fortsatte overordnede målsætning, at der skal opspares mangle midler fra rigdommen i undergrunden til Råstoffonden. Det skal være en opsparring til vores børn og børnebørn til brug for tider, hvor der måske ikke er andre indtægtsmuligheder.

Det er Naalakkersuisut håb, at vi kan blive enige om prioriteterne om at nå denne store målsætning.

I 2013 fik Råstofloven regulering for Småskalavirksomhed. En regulering, som har vist sig at være meget vanskelig at håndtere for rettighedshaverne. Disse regler er et klart udtryk for Naalakkersuisuts prioritering af hjemmehørendes interesser og rettigheder. Det kan dog blive bedre.

Nu efter 12 år med eget ansvar, regulering og meget mere erfaring på råstofområdet har Naalakkersuisut igangsat et arbejde med at forbedre lovgivningen. Der ligger nu udkast til en ny minelov til fremlæggelse på forårssamlingen. En småskalalov er også under udarbejdelse, men vil først blive fremlagt til Inatsisartut til efterårssamlingen.

Der har ikke været helt den store succes på mineralområdet, som nogen måske havde forventet. Godt nok er der igangsat to mindre mineaktiviteter i en tid, hvor markedet generelt har været

udfordret. Udenlandske investeringer er afhængige af udbud og efterspørgsel på verdensmarkedet, og det har været vanskeligt de seneste par år.

Den geopolitiske situation ser ud til at ændre på tingene så efterspørgslen stiger. Men investorerne står ikke på spring for at investere i et land med begrænset igangværende minedrift, og derfor er der behov for tid til at udvikle efterforskningsprojekterne. De krav, vi stiller til efterforskningsselskaberne, afspejler, at Grønland endnu ikke er en etableret minenation. Vi er i en opstartsfasen. Det kræver tid og kræfter at etablere en ny industri. Det kan ikke gøres i løbet af et par år. Det samme gælder småskalaområdet.

Småskalaområdet har haft stabil interesse fra borgernes side. Det er endnu kun få, som kan leve af det. Det burde være muligt at fremme interessen og udviklingen på dette område ud fra vores egne evner. Vi har selskaber og mennesker fra f.eks. entreprenørbranchen, som kan drive en mine og lave efterforskning. Hvordan får vi disse til at være med i mineralaktiviteterne?

Naalakkersuisut vil gerne være med til at støtte den grønlandske befolknings engagement og involvering. Det er vigtigt for vores økonomiske fremdrift, at der er plads til både større efterforskningsselskaber og til mindre småskala aktører. Der må ikke være forhindringer for, at der kan skabes en lokal udnyttelse af smykkesten og andre råstoffer.

Naalakkersuisut vil takke forslagsstilleren for at bringe dette vigtige emne på dagsordenen og håber at der kommer mange positive input fra Inatsisartuts medlemmer.